

Prezes ZPRyb, Krzysztof Karoń, otrzymał odpowiedź od Ministra Marka Sawickiego na pisma znak: L.dz. 579/10/2010 oraz L.dz. 580/10/2010, podpisaną przez Sekretarza Stanu, Kazimierza Plockego, która niestety, pod względem merytorycznym, nie uwzględnia faktów podanych przez ZPRyb we wskazanych powyżej pismach.

Warszawa, 17 listopada 2010 r.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Marek Sawicki

RYBps-JM-521-36/10
L.dz. 614

HP. 22.11.2010r.

**Pan
Krzysztof Karoń
Prezes
Związek Producentów Ryb
ul. Krakowska 5/2
61-889 Poznań**

Danie Prezencie!

W odpowiedzi na Pana pisma znak L.dz. 579/10/2010 oraz L.dz. 580/10/2010 uprzejmie informuję.

Odnosząc się do Pana zarzutu dotyczącego podziału środków finansowych na poszczególne osie priorytetowe PO RYBY 2007-2013, tak jak wskazano w piśmie z dnia 23 lipca 2010 r., znak RYBps-JM-521-19/10 L.dz. 402, podział taki był wynikiem konsensusu wypracowanego m.in. z przedstawicielami środowiska rybackiego podczas konsultacji ww. programu operacyjnego.

Należy zaznaczyć, iż Komisja Europejska akceptując programy operacyjne poszczególnych państw członkowskich, kieruje się wiedzą, jaką posiada o sektorze rybackim w danym kraju. W związku z powyższym, jej zgoda na proponowane rozdysponowanie środków finansowych na poszczególne osie priorytetowe jest zawsze poparta przekonaniem, iż wsparcie w danym obszarze jest celowe. Jako dysponent środków finansowych to KE podejmuje w tym zakresie decyzję ostateczną.

Odnosząc się do kwestii zarzutu „naruszenia warunków równej konkurencji”, tak jak wskazano w ww. piśmie z dnia 23 lipca 2010 r., reguły konkurencji, w tym „pomoc przyznawaną przez państwo” w Unii Europejskiej regulują art. 107-109 Traktatu o funkcjonowaniu Unii

Europejskiej (dawniej art. 87-89 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską).

Art. 7 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1198/2006 z dnia 27 lipca 2006 r. *w sprawie Europejskiego Funduszu Rybackiego* stanowi, iż „Artykuły 87, 88 i 89 Traktatu nie mają zastosowania do wkładów finansowych państw członkowskich na rzecz operacji współfinansowanych z EFR i określonych jako część programu operacyjnego”. Oznacza to, iż do pomocy udzielonej z EFR nie mają zastosowania regulacje dotyczące konkurencji, o których mowa wyżej. Nie można mówić więc, że przez pomoc udzieloną z przedmiotowego funduszu została zaburzona konkurencja na rynku. Przyjęcie takiego założenia oznaczałoby, że wszelka pomoc wypłacona w ramach PO RYBY 2007-2013 groziłaby zakłóceniem konkurencji, o której mowa w ww. art. 87.

Zarzuty Związku Producentów Ryb (ZPRyb) ww. kwestiach są więc nieprawdziwe.

Odnosząc się do kwestii obowiązku złożenia sprawozdania rocznego z realizacji operacji w ramach Programu Operacyjnego *„Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”* dla osi priorytetowej 2 - Środek 2.2 Działania wodno-środowiskowe, uprzejmie informuję.

Wielu beneficjentów Środka 2.2, którzy podpisali umowy o dofinansowanie z ARiMR, nie wywiązało się z obowiązku sprawozdawczego wynikającego z umowy oraz z rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 sierpnia 2009 r. *w sprawie szczegółowego zakresu, trybu i terminów przekazywania sprawozdań oraz trybu i zakresu rozliczeń w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”* lub złożyło sprawozdania roczne po upływie terminu określonego w przedmiotowym rozporządzeniu. Wobec powyższego ARiMR rozwiązała umowy o dofinansowanie z tymi beneficjentami.

Należy wskazać, iż zgodnie z § 9 umowy o dofinansowanie, w ramach Środka 2.2 Działania wodno-środowiskowe w zakresie „Wsparcia wykorzystania tradycyjnych lub przyjaznych środowisku praktyk i technik w chowie i hodowli ryb”, wypowiedzenie umowy następuje w przypadku niespełnienia któregośkolwiek z warunków określonych w umowie.

Stosownie do § 5 ww. umowy o dofinansowanie: „beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w Programie, rozporządzeniu nr 1198/2006, rozporządzeniu nr 498/2007, ustawie i rozporządzeniu oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności sporządzania sprawozdań rocznych i końcowego z realizacji operacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 sierpnia 2009 r. *w sprawie szczegółowego zakresu, trybu*

i terminów przekazywania sprawozdań oraz trybu i zakresu rozliczeń, w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013”. W myśl § 4 przywołanego rozporządzenia, sprawozdanie roczne beneficjent przekazuje w formie papierowej i elektronicznej, przez umieszczenie danych na informatycznym nośniku danych, do instytucji pośredniczącej przed upływem 21 dni od dnia upływu okresu sprawozdawczego.

Ponadto należy wskazać, iż ARiMR, jako Instytucja Pośrednicząca PO RYBY 2007-2013, ma obowiązek czuwać nad prawidłową realizacją postanowień umowy o dofinansowanie. W przypadku stwierdzenia naruszenia postanowień umowy o dofinansowanie skutkujących jej rozwiązaniem, wśród których znajduje się niezłożenie sprawozdania rocznego, ARiMR powinna wypowiedzieć ww. umowę. W związku z tym obowiązkiem, ARiMR przystąpiła do wypowiedzania umów o dofinansowanie z beneficjentami, którzy nie złożyli przedmiotowych sprawozdań.

Jednakże, ze względu na liczne protesty beneficjentów, z którymi wypowiedziano umowy w zakresie Środka 2.2 Działania wodno-środowiskowe, w dniu 8 października br. odbyło się spotkanie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z przedstawicielami ARiMR i środowiska hodowców.

W wyniku tego spotkania ustalono, że z Beneficjentami Środka 2.2, którzy nie złożyli albo nie złożyli w terminie w ARiMR sprawozdania rocznego za pierwszy rok sprawozdawczy, będzie istniała możliwość podpisania odpowiednich porozumień pomiędzy tymi podmiotami a ARiMR. Na mocy tych porozumień nastąpi przesunięcie terminów realizacji zobowiązań z 2009-2013 na okres 2010-2014.

Podkreślić należy również, iż MRiRW przygotowuje się do wystąpienia z wnioskiem o zmianę Programu Operacyjnego mającą na celu przesunięcie dodatkowych środków finansowych do osi priorytetowej 2.

W przypadku pozytywnej decyzji Komitetu Monitorującego wyrażającej zgodę na ww. zmiany w PO RYBY 2007-2013 oraz po wydaniu przez KE decyzji zatwierdzającej zmiany w Programie Operacyjnym, Prezes ARiMR będzie miał możliwość ogłoszenia naboru wniosków o dofinansowanie np. w ramach Środka 2.2.

Odpowiadając na „Główne istotne problemy gospodarstw rybackich” wypracowane i sformułowane przez uczestników konferencji, która odbyła się w dniach 25-27 sierpnia 2010 r. w Sierakowie, pragnę podziękować za przesłanie uwag i wskazanie problemów związanych z prowadzeniem gospodarstw rybackich. Zapewniam, że zostaną one szczegółowo przeanalizowane i wzięte pod uwagę przy opiniowaniu właściwych ustaw

i rozporządzeń, w trakcie trwania ich procesu legislacyjnego (np. przy nowelizacji ustawy o ochronie przyrody). Pragnę jednocześnie nadmienić, iż w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzone są prace nad przygotowywaniem nowych aktów prawnych, szczególnie rozporządzeń wykonawczych do zmienionej *ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym* (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471 oraz z 2010 r. Nr 182, poz. 1228, Nr 200, poz. 1322), dlatego wszelkie uwagi i wnioski umożliwiające rozwiązanie istotnych problemów branży są szczególnie cenne.

W odniesieniu do niektórych przedstawionych problemów gospodarstw rybackich chciałbym dodatkowo wyjaśnić następujące zagadnienia.

Odnośnie konieczności nowelizacji ustawy o rybactwie śródlądowym:

- w zakresie zakazu wstępu na obręb hodowlany w godzinach nocnych oraz określenia prawnych zasad wyłączających połowy ryb w ciekach przepływających pomiędzy stawami rybnymi w obrębach hodowlanych wchodzących w skład obwodów rybackich, wydaje się, że powyżej wskazana konieczność nowelizacji ustawy o rybactwie śródlądowym, nie jest niezbędna.

Art. 13 ust. 2 ustawy o rybactwie śródlądowym daje możliwość ustalenia zakazu wstępu na teren obrębu hodowlanego, także w godzinach nocnych, jeżeli użytkownik rybacki tak zdecyduje. Zgodnie z art. 27a ust. 1 pkt 5 ustawy o rybactwie śródlądowym wstęp na teren obrębu hodowlanego bez uzgodnienia terminu, miejsca lub sposobu wejścia do obrębu hodowlanego z uprawnionym do rybactwa w tym obrębie, albo wstęp do obrębu hodowlanego niezgodnie z tymi uzgodnieniami jest czynem karalnym – wykroczeniem.

Natomiast zasady wyłączające połowy ryb w ciekach przepływających między stawami w obrębach hodowlanych wchodzących w skład obwodów rybackich, mogą zostać określone na podstawie art. 15 ust. 3 ustawy o rybactwie śródlądowym. Przepis wskazuje mechanizm umożliwiający wprowadzenie przedmiotowego zakazu – zawarcie umowy z uprawnionym do rybactwa w obwodzie rybackim. Dodatkowo w art. 27 Prawa wodnego zabezpieczono interesy prowadzących chów lub hodowlę poprzez zniesienie dla obrębów hodowlanych zakazu grodzenia nieruchomości przyległych do powierzchniowych wód publicznych w odległości mniejszej niż 1,5 m od linii brzegu, a także przechodzenia przez ten obszar.

- w zakresie wprowadzenia obowiązku ewidencjonowania handlu sieciami rybackimi i sprzedaży ich jedynie podmiotom „uprawnionym do rybactwa”, uprzejmie nadmieniam, iż kwestia ta była przedmiotem dyskusji, w tym także w Sejmie, jednak nie znalazła pełnej akceptacji.

Odnosząc się do Pana postulatu dotyczącego stworzenia ustawowych możliwości przedłużenia pozwoleń wodnoprawnych udzielonych na pobór i zrzut wód ze stawów rybnych, uprzejmie informuję.

Kwestia wydawania pozwoleń wodnoprawnych regulowana jest w ustawie Prawo wodne, przy czym przepisy nie zawierają możliwości ich przedłużania w stosunku do nikogo. Zasady uzyskiwania tych pozwoleń są jednakowe dla wszystkich podmiotów, z tym jednak, że użytkownicy obiektów stawowych traktowani są priorytetowo, zgodnie z art. 123 ust. 1 Prawa wodnego, w przypadku, gdy o wydanie pozwolenia wodnoprawnego ubiega się kilka zakładów, a dostępność wody jest ograniczona.

Oдноśnie poruszonej przez Pana kwestii zorganizowania w ODR-ach doradztwa fachowego dla rybaków lub przekazania środków finansowych na zorganizowanie doradztwa rybackiego w ramach działalności ZPRyb, uprzejmie informuję.

Doradztwo fachowe dla rybaków istotnie jest niewystarczająco zorganizowane. Istotne znaczenie w tym zakresie powinny mieć organizacje branżowe uczestnicząc bezpośrednio lub pośrednio, poprzez wskazanie Ośrodkom Doradztwa Rolniczego potrzeb, w organizacji doradztwa branżowego w zakresie niezbędnym dla danego rejonu kraju. Przykładem tego jest zaangażowanie i organizowanie doradztwa rybackiego przez niektóre ODR, np. ODR w Olsztynie.

Oдноśnie nowelizacji rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 października 2009 r. *w sprawie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 4 — Zrównoważony rozwój obszarów zależnych od rybactwa, zawartą w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007—2013”* (Dz. U. Nr 177, poz. 1371) uprzejmie informuję, że w chwili obecnej w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają prace nad przedmiotowym dokumentem.

W zakresie ww. nowelizacji rozpatrywana będzie także możliwość zmiany przepisów, która rozszerzyłaby zakres operacji możliwych do realizacji przez przedstawicieli sektora rybackiego. Jednakże, rozpatrując powyższe, należy mieć na uwadze, iż zmiany te musiałyby być spójne z przepisami rozporządzenia 1198/2006 oraz ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego.

Jednocześnie zaznaczam, że zgodnie z obowiązującą procedurą legislacyjną projekt rozporządzenia zostanie Państwu przesłany do zaopiniowania w ramach konsultacji społecznych.

Odnosząc się do zawartych w piśmie zarzutów dotyczących rozbieżności w terminach dotyczących wzywania do uzupełnień wniosków o dofinansowanie przez oddziały regionalne ARiMR, uprzejmie informuję.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 września 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwracania pomocy finansowej na realizację środków objętych osią priorytetową 2 – Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury, zawartą w programie operacyjnym „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybactwa 2007-2013” (Dz. U. Nr 147, poz. 1193 z późn. zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem do osi 2, pomoc finansowa przyznawana jest do wyczerpania limitu finansowego w kolejności wynikającej z daty kompletności i poprawności wniosku o dofinansowanie. ZPRyb jako organ reprezentujący wielu wnioskodawców Środka 2.2 Działania wodno-środowiskowe na etapie opiniowania ww. rozporządzenia nie zgłosił zastrzeżenia do takiego trybu przyznawania pomocy. Ponadto ZPRyb na etapie opiniowania rozporządzenia w sprawie podziału środków na realizację programu operacyjnego nie zgłosił uwagi, że limit finansowy 50,2 mln Euro na Środek 2.2 Działanie wodno-środowiskowe jest za niski i należałoby go kilkukrotnie podnieść. ZPRyb nie kwestionował również wysokości alokacji na oś 1 programu jak również wysokości środków przyznanych na przetwórstwo ryb. To właśnie na etapie opiniowania projektów rozporządzeń regulujących wdrażanie programu, organizacje i stowarzyszenia reprezentujące środowisko wnioskodawców mogą i powinny zgłaszać swoje propozycje. Z możliwości tej ZPRyb w zakresie, który dzisiaj krytykuje nie skorzystał.

Ponadto należy stwierdzić, iż w opinii Prezesa ARiMR istotny wpływ na tempo weryfikacji wniosków miała jakość dokumentacji składanej wraz z wnioskiem o dofinansowanie oraz indywidualny charakter poszczególnych spraw.

Odnosząc się do zarzutu zbyt małej ilości pracowników przewidzianych do oceny wniosków w OR ARiMR, informuję, że ich liczba była właściwa, gdyż uwzględniała napływ wniosków w trybie ciągłym rozpoczynającym się z dniem wejścia w życie rozporządzenia do osi 2 w dniu 11 września 2009, a kończącym się w dniu 30 listopada 2009 roku. W powyższym okresie liczba osób przewidzianych do weryfikacji w poszczególnych OR ARiMR była odpowiednio zwiększona, z uwzględnieniem ilości i tempa składania wniosków o dofinansowanie. Należy przy tym wspomnieć, że prawidłowość oddelegowania do oceny wniosków różnej ilości pracowników w poszczególnych OR potwierdza fakt, że ilość złożonych wniosków zawierała się pomiędzy 1 (OR Pomorski) a 81 (OR Lubelski).

Jeżeli chodzi o zarzut długiego okresu pomiędzy złożeniem wniosku a wezwaniem do uzupełnienia wskazanym w wystąpieniu ZPRyb, to termin ten najprawdopodobniej wynika z wadliwej konstrukcji przywoływanej ankiety, która nie uwzględnia charakteru danej sprawy, a także zapisów ww. rozporządzenia do osi 2 określającego, że ARiMR występuje dwukrotnie

z pismem o uzupełnienie. Termin wskazany przez ZPRyb może dotyczyć drugiego pisma o uzupełnienie. Należy przy tym stwierdzić, że przedstawiona ankieta jest anonimowa, i nie konkretyzuje, których wnioskodawców te dane dotyczą. W tym miejscu należy dodać, że na tempo zakończenia oceny wniosków w niektórych przypadkach miało wpływ unikanie przez wnioskodawców odbioru na pocztę pisma o uzupełnienie, ponieważ w celu uniknięcia zagrożenia nieterminowego uzupełnienia wniosku wnioskodawcy zwlekali z odbiorem awizowanych przesyłek pocztowych.

Wiele z zarzutów stawianych ARiMR jak również Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez ZPRyb nie znajduje potwierdzenia w opiniach innych organizacji. Przykładem jest tutaj odpowiedź z 25 października 2010 roku Polskiego Stowarzyszenia Przetwórców Ryb na artykuł zamieszczony w numerze 10 czasopisma „Rolnik Dzierżawca”.

Stowarzyszenie stwierdza, że „...współpraca przetwórców ryb od 2004 roku do dnia dzisiejszego w temacie wykorzystywania funduszy pomocowych na linii Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa odbywa się prawidłowo”, „...nigdy nie zdarzyło się aby Departament Rybołówstwa lub Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa nie wysłuchała naszych propozycji i uwag lub odmówiła spotkań. Na dzień dzisiejszy stwierdzamy, że mamy to wszystko poukładane – oczywiście w ramach obowiązujących przepisów i prawa”.

Niezależnie od dezaprobaty środowiska przetwórców ryb dla opinii wyrażanych przez ZPRyb chciałbym zapewnić, że ARiMR nie naruszyła przepisów, gdyż zawarła umowy w Środku 2.2 zgodnie w kolejnością wynikającą z daty kompletności i poprawności wniosku o dofinansowanie.

Odnosząc się do Pana postulatu, że wszystkie gospodarstwa położone na terenach obszarów chronionych powinny otrzymywać z tego powodu rekompensaty, uprzejmie informuję.

Wymóg 2.8 „położenie stawów danego gospodarstwa rolnego przeznaczonego do chowu lub hodowli ryb lub innych organizmów wodnych na obszarze Natura 2000 w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 Nr 151, poz. 1220, Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 76, poz. 489) lub obszarze objętym inną formą ochrony przyrody” jest jednym z wymogów określonych w rozporządzeniu do osi priorytetowej 2, za spełnienie którego można było uzyskać rekompensatę w ramach Środka 2.2 Działania wodno-środowiskowe po spełnieniu przesłanek określonych w ww. rozporządzeniu.

Dodatkowo zaznaczam, iż jak to zostało wskazane w odpowiedzi na Pana pisma skierowane do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i Ministerstwa Finansów, w Ministerstwie

Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dalszym ciągu trwają działania mające na celu udzielenie pomocy finansowej jak największej liczbie beneficjentów Środka 2.2.

w/z Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Kazimierz Płocki

Do wiadomości:

- Pan Dyrektor Rafał Hykawy, Sekretariat Prezesa Rady Ministrów, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa.